

Plan uključivanja dionika i mehanizam za podnošenje žalbi za Vjetroelektranu ZD2P i Vjetroelektranu ZD3P, Hrvatska

Zagreb, svibanj 2022.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. SAŽETAK PROJEKATA	3
3.2. Zahtjevi Europske banke za obnovu i razvoj	8
3.3. Ključna pitanja vezano za sudjelovanje javnosti u odlučivanju vezano za okolišna pitanja u Hrvatskoj	8
4. UKLJUČIVANJE DIONIKA ZA VRIJEME I NAKON PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ	11
4.1. Vjetroelektrana ZD2P	11
4.2. Vjetroelektrana (VE) ZD3P	12
4.3. Ključne primjedbe dionika / pitanja od interesa	13
4.3.1. Mediji & javno dostupni podaci	15
5. PLAN UKLJUČIVANJA DIONIKA	17
5.1. Ključni ciljevi i strategije	17
5.2. Dionici projekata vjetroelektrana ZD2P i ZD3P	17
5.3. Struktura komunikacijskih kanala po njihovoj važnosti	19
5.4. Ključne aktivnosti	19
5.4.1. Pripremne aktivnosti	19
5.4.2. Provedba	20
6. RESURSI I ODGOVORNOSTI	24
7. KAKO UPRAVLJATI PRITUŽBAMA?	25
7.1. Praktična primjena žalbenog postupka - korak po korak	25
7.2. Obrazac za pritužbe za ZD2P i ZD3P	26
7.3. Elementi baze podataka	27
8. DODATAK	28
8.1. Kontakti	28
8.2. Primjer obrasca za davanje pritužbi	31

1. UVOD

Na zahtjev Taaleri Energia (Naručitelj) OIKON d.o.o. - Institut za primijenjenu ekologiju pripremio je Plan uključivanja dionika (eng. *Stakeholder Engagement Plan*, kratica SEP) i Mehanizam za podnošenje žalbi (eng. *Grievance Mechanism*) za planirane vjetroelektrane ZD3P (VE ZD2P) i ZD3P (VE ZD3P). VE ZD2P će biti smještena u okviru sadašnje VE ZD2 koja je u pogonu od 2012. godine, dok će planirana VE ZD3P biti smještena u okviru postojeće VE ZD3 koja je isto u pogonu od 2012. godine.

Plan uključivanja dionika je izrađen skladu s dobrom međunarodnom praksom vezano za savjetovanje s javnošću i objavu informacija. Ova dobra praksa daje smjernice za izradu planova uključivanja dionika s listom pitanja koje je moguće uključiti, ali prepušta profesionalnoj prosudbi stručnjaka koja će pitanja uvrstiti, ovisno o njihovoj relevantnosti za projekt.

Cilj je plana uključivanja dionika osigurati jasne i praktične upute za uključivanje dionika i načine podnošenja pritužbi. Iako je formalizirana procedura uključivanja dionika propisana nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom EU-a te međunarodnim standardima, ne treba je gledati kao „još jedno zakonsko ili administrativno opterećenje“.

Upravo suprotno, razvoj energetske projekata, pa čak i području obnovljivih izvora energije koji se ocjenjuju ključnima za postizanje ciljeva EU-a vezano za klimatsku neutralnost, mogu iz različitih razloga biti podvrgnuti kritičkom preispitivanju javnosti. Stoga je smisleno uključivanje javnosti neizostavan dio poslovne strategije za osiguranje dugoročnog i održivog poslovanja, odnosno „dozvole društva za rad“ (eng. *“social license to operate”*).

Važne definicije

Dionici, interesno-utjecajne skupine (eng. *stakeholders*) su pojedinci, organizacije i skupine na koje neki projekt direktno ili indirektno utječe, kao i svi oni koji imaju neki interes vezano za projekt te oni koji mogu pozitivno ili negativno utjecati na ishod projekta. Dionici mogu biti: 1. Lokalno pogođene zajednice ili pojedinci i njihovi službeni ili neslužbeni predstavnici; 2. Državna i lokalna tijela vlasti, političari, nevladine udruge i poslovna udruženja, crkveni predstavnici; 3. Nacionalni i lokalni mediji; 4. Akademski zajednica; 5. Drugi poslovni subjekti.

Uključivanje dionika (eng. *stakeholder engagement*) nije istoznačnica za upravljanje dionicima i ne podrazumijeva „upravljanje dionicima tako da ih se natjera da rade ili misle ono što želimo“. Naprotiv, ono zahtijeva iskrenu predanost nositelja projekta (eng. *developer*, oni koji razvijaju projekte) i ostalih dionika te spremnost za uključivanje dionika kao priliku za poboljšanje aktivnosti u svim fazama, a ne kao proces za potvrđivanje već zauzetih stajališta i donijetih odluka, što se odražava u pristupu „odluči-objavi-brani“ (korištenju zakonom propisanog sudjelovanja javnosti isključivo kao administrativne formalnosti). Jedna od najvažnijih koristi smislenog uključivanja javnosti je dobivanje „dozvole društva za rad“. Ovako definiran izraz preklapa se s pojmom „smisleno uključivanje javnosti“, kao što je definiran u Aarhuškoj konvenciji.

Dozvola društva za rad (engl. *social licence to operate*) obično je vezana za neku lokaciju i dodjeljuje je skupina (mreža) dionika. Poduzeće može imati dozvolu za rad za jednu poslovnu aktivnost, ali ne i za druge. Dodatno, što projekt ima širi društveni, ekonomski i okolišni utjecaj to je teže dobiti „dozvolu društva za rad“. Savjetodavni proces (eng. *consultation process*) ključni je element uključivanja dionika. Podrazumijeva dvosmjernu komunikaciju između nositelja projekta (*developer*) ili njegovih predstavnika i zajednica na

lokalnoj i nacionalnoj razini s ciljem rane i smislene izgradnje odnosa s ključnim skupinama. U kontekstu procjene utjecaja na okoliš (PUO) omogućuje lokalnoj zajednici izražavanje stajališta o rizicima projekta, njegovim utjecajima i mjerama ublažavanja, a nositelju projekta (ili njegovim predstavnicima) da ih razmotri i odgovori na njih. Savjetodavni proces se mora nastaviti i održavati tijekom cijelog vijeka trajanja projekta.

Mehanizam za podnošenje žalbi (eng. grievance mechanism) isto je sastavni element uključivanja dionika. Riječ je o ključnoj proceduri ili procesu za identifikaciju stajališta, zabrinutosti i prigovora (žalbi) dionika vezano za moguće negativne okolišne i društvene utjecaje projekta. Ako ga se pravilno uspostavi i njime upravlja, značajno smanjuje rizike projekta i rizik od sudskih sporova te povezanih troškova.

Žalba (eng. grievance) se definira kao "pritužba ili snažan osjećaj da se prema nekome postupalo nepravedno"¹. Ovaj osjećaj može se temeljiti na osjećaju stvarne ili percipirane nepravde i uzrok je nepravilnosti. Primjenjuje se za "sve slučajeve koji uključuju nepravdu prema drugima ili povredu njihovih prava"².

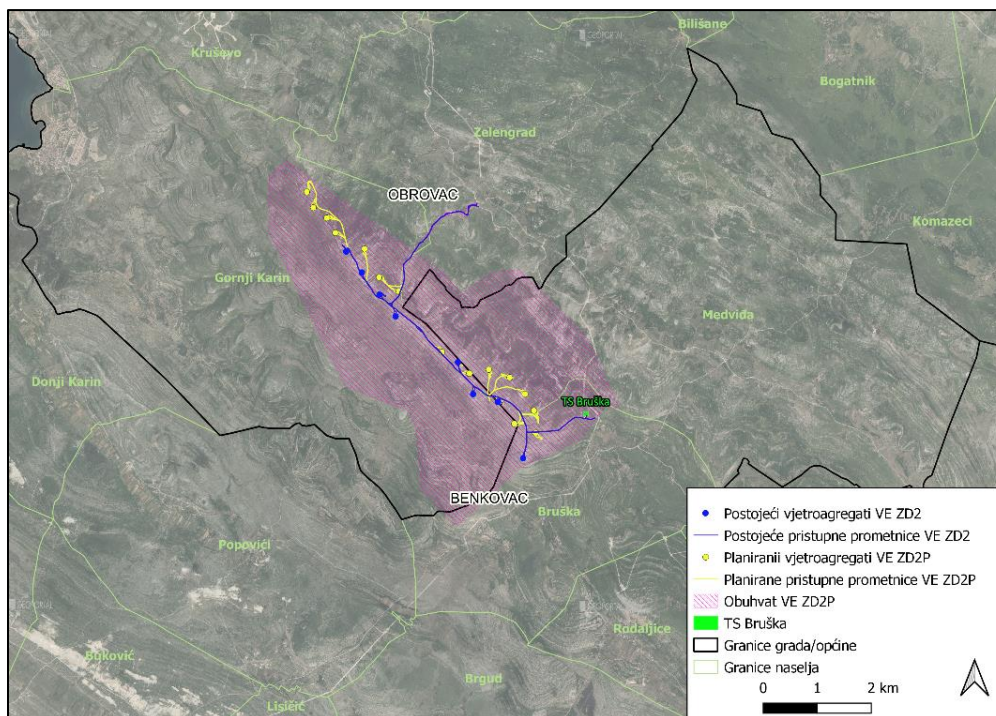
¹ <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/grievance>

² <https://www.merriam-webster.com/dictionary/grievance>

2. SAŽETAK PROJEKATA

2.1. Vjetroelektrana (VE) ZD2P

VE ZD2P se planira izgraditi u Zadarskoj županiji u administrativnom obuhvatu gradova Obrovac i Benkovac. Šest vjetroagregata vjetroelektrane ZD2P bit će smješteni na području Grada Benkovca dok će preostalih devet vjetroagregata vjetroelektrane ZD2P biti smješteno na području Grada Obrovcia. (Slika 2-1). Lokacija se nalazi na brdovitom području udaljenom 5 km od Karinskog mora, 8 km od naselja Obrovac i 11 km od naselja Benkovac. Vjetroagregati će biti položeni u smjeru sjeverozapad-jugoistok, paralelno s dionicom prometnice Obrovac-Knin, na nadmorskoj visini između 620 m i 670 m i u dužini od oko 8 km.

Slika 2-1 Lokacija planirane VE ZD2P i postojeće VE ZD2

Područjem dominira prirodni krajolik u obliku kamenjarskih pašnjaka i prijelaznih područja makije i šuma (Slika 2-2). Neplodno tlo i nedostatak vode doveli su do ograničavanja poljoprivrednog zemljišta na sedimente u dolinama i vrtacama na koja se vežu manja naselja i zaseoci. Najbliža naselja, uglavnom nenaseljeni ili slabo naseljeni zaseoci, nalaze se na udaljenosti od 600 m i više od pojedinačnih vjetroagregata.

Slika 2-2 Okruženje planirane VE ZD2P (postojeća VE ZD2 desno)

Unutar područja na kojem je planirana VE ZD2P već je izgrađena vjetroelektrana ZD2 koja je u radu od 2012. godine. Postojeća VE ZD2 ima osam vjetroagregata (Siemens SWT 2,3 MW) i priključnu snagu od 18 MW.

Konfiguracija planirane VE ZD2P uključuje:

- 15 Nordex DELTA 4000 vjetroagregata s operativnim platoima
- interne prometnice do pojedinačnih vjetroagregata, širine 5 m, i koridora širine do 10 m
- podzemnu kabelsku trasu (uz interne prometnice)
- priključno mjesto u postojećoj trafostanici TS 20/110 kV Bruška.

U skladu s izdanim rješenjima o prihvatljivosti zahvata na za okoliš i građevinskim dozvolama vjetroagregati mogu imati visinu do 210 m i promjer rotora do 170 m. Odabrani tip vjetroagregata, Nordex DELTA 4000, zadovoljava maksimalne dimenzije određene postojećim dozvolama.

Ukupna priključna snaga VE ZD2P iznosit će 68 MW.

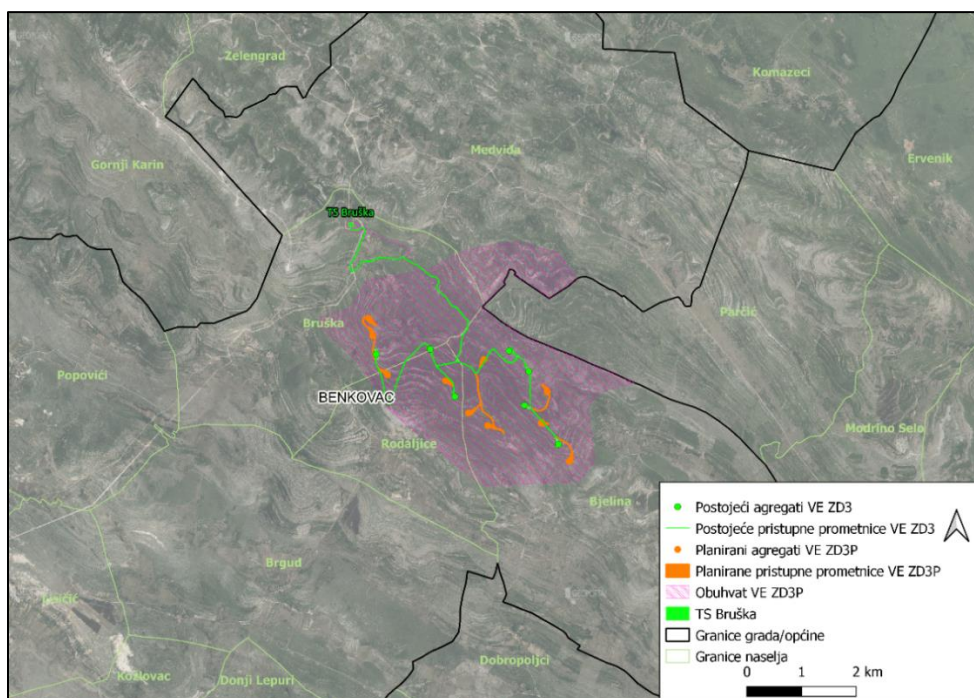
U skladu s nacionalnim zakonodavstvom za VE ZD2P su provedeni postupci procjene utjecaja na okoliš 2014. godine i ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš 2019. godine, te su ishođena rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš s propisanim mjerama ublažavanja i programom praćenja.

Vjetroelektrana ZD2P trenutno je u fazi pripreme za izgradnju i posjeduje sva potrebna odobrenja i dozvole za početak izgradnje.

Vlasnik vjetroelektrane ZD2P je tvrtka Kunovac d.o.o.

2.2. Vjetroelektrana (VE) ZD3P

Izgradnja VE ZD3P planirana je u Zadarskoj županiji, u sjeverozapadnom dijelu Grada Benkovca. Lokacija VE ZD3P zauzima brdoviti prostor iznad naselja Rodaljice (Slika 2-3). Riječ je o vapnenačkoj zaravni položenoj u karakterističnom smjeru sjeverozapad-jugoistok, na nadmorskoj visini između 400 m i 550 m. Teren je kamenit i uglavnom obrastao gustom nižom vegetacijom. Vjetroagregati prate reljef i bit će položeni u smjeru sjeverozapad-jugoistok.

Slika 2-3 Lokacija planirane VE ZD3P i postojeće VE ZD3

Šire područje je uglavnom nenaseljeno s mjestimičnim područjima veće naseljenosti (naselja) ili slabe naseljenosti (manji zaseoci). Najbliža naselja se nalaze na udaljenosti od 800 m i više u odnosu na pojedinačne vjetroagregata VE ZD3P. Osim zaseoka Gornji Marinovići u kojem se nalazi 20-tak kuća, ostali zaseoci uglavnom su napušteni ili je u njima tek nekoliko kuća za povremeni boravak.

Slika 2-4 Šire područje planirane VE ZD3P s vidljivim postojećim vjetroagregatima VE ZD3

VE ZD3P se planira u obuhvatu već izgrađene vjetroelektrane VE ZD3 koja ima osam vjetroagregata (Siemens SWT 2,3 MW), ukupnu instaliranu snagu od 18,4 MW i komercijalnom je radu od 2012. godine. Na udaljenosti od oko 1,7 km sjeverozapadno nalazi se postojeća VE ZD2 s osam vjetroagregata i planirana VE ZD2P s 15 vjetroagregata.

Konfiguracija planirane VE ZD2P uključuje:

- 10 Nordex DELTA 4000 vjetroagregata s operativnim platoima
- interne prometnice do pojedinačnih vjetroagregata, širine 5 m, i koridora širine do 10 m
- podzemnu kabelsku trasa (uz interne prometnice)
- priključno mjesto u postojećoj trafostanici TS 20/110 kV Bruška.

U skladu s izdanim rješenjima o prihvatljivosti zahvata na za okoliš i građevinskim dozvolama vjetroagregati mogu imati visinu do 210 m i promjer rotora do 170 m. Odabrani tip vjetroagregata, Nordex DELTA 4000, zadovoljava maksimalne dimenzije određene postojećim dozvolama.

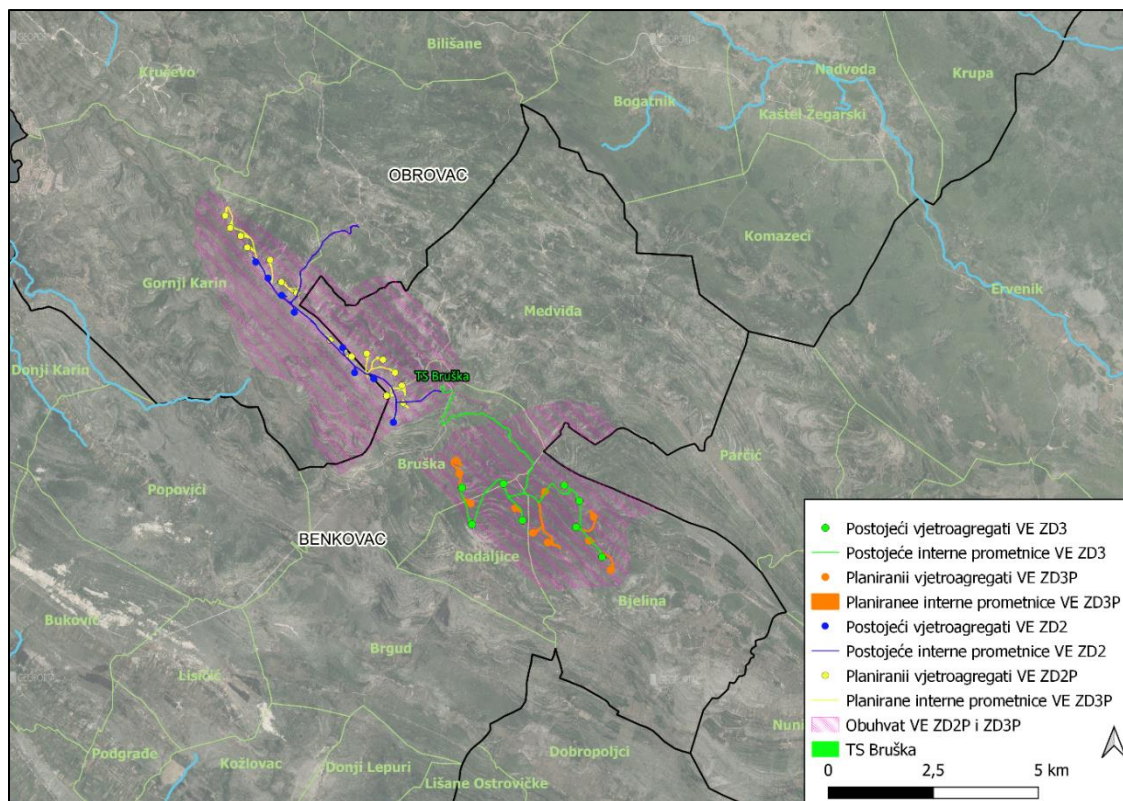
Ukupna priključna snaga VE ZD3P iznosit će 43 MW.

U skladu s nacionalnim zakonodavstvom za VE ZD3P provedeni su postupci procjene utjecaja na okoliš 2014. godine i ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš 2019. godine te su ishođena rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš s propisanim mjerama ublažavanja i programom praćenja.

Vjetroelektrana ZD3P trenutno je u fazi pripreme za izgradnju i posjeduje sva potrebna odobrenja i dozvole za početak izgradnje.

Vlasnik vjetroelektrane ZD3P je tvrtka Kunovac d.o.o.

Lokacije obje planirane vjetroelektrane ZD2P i ZD3P kao i postojećih vjetroelektrana ZD2 i ZD3 prikazane su na Slici 2-5.

Slika 2-5 Lokacije planiranih VE ZD2P i ZD3P u odnosu na postojeće VE ZD2 i ZD3

Nositelj projekta (eng. *developer*) vjetroelektrana ZD2P i ZD3P je tvrtka ENCRO d.o.o. koja osigurava projektiranje, nabavu, izgradnju, tehničko i komercijalno upravljanje Projektom. Tvrtka ENCRO uspješno upravlja s nekoliko vjetroelektrana u Hrvatskoj:

- VE Zadar 6 - 9 MW, u radu od 2011.
- VE Zadar 6 - proširenje – 44,2 MW, u radu od 2017.
- VE Zadar 2&3 - 36 MW, u radu od 2012.
- VE Voštane Kamensko - 40 MW, u radu od 2013.
- VE Zadar 4 - 9 MW, u radu od 2013.

Prema Okolišnoj i socijalnoj politici (2019.) Europske banke za obnovu i razvoj obje su vjetroelektrane inicijalno svrstane u skupinu B projekata, odnosno projekte čiji su mogući negativni okolišni i/ili društveni utjecaji obično usko povezani s mjestom njihova izvođenja i/ili su lako prepoznatljivi i rješivi primjenom mjera ublažavanja. S obzirom na to da je ocijenjeno da se društveni i okolišni utjecaji za VE ZD2P i ZD3P mogu spriječiti i/ili smanjiti već propisanim mjerama ublažavanja, dubinskom analizom potvrđena je prethodno utvrđena kategorija B projekta.

Okvirni plan razvoja projekata

Tablica 2-1 Okvirni plan razvoja projekta

Faza	Okvirni rok	Aktivnosti
Izgradnja	ožujak 2022. – kolovoz 2023.	Građevinski radovi Elektro radovi Postavljanje vjetroagregata, završni radovi, postavljanje kablova i osiguranje kvalitete (QA)
Probni rad i puštanje u rad	svibanj 2023. – studeni 2023.	Testovi (vjetroelektrana i vjetroagregati)
Operativni rad	prosinac 2023. + 30 godina	Proizvodnja
Dekomisija	30+ godina	Dekomisijski radovi

3. ZAHTJEVI ZA UKLJUČIVANJE DIONIKA I KLJUČNA PITANJA

3.1. Zahtjevi za informiranje i sudjelovanje javnosti u hrvatskim priopisima

Zahtjevi vezano za javnost, sudjelovanje javnosti i pristup informacijama koje vode državna tijela i organizacije, kao i pravo na podnošenje predstavki državnim tijelima i pravo na zdrav okoliš u Hrvatskoj propisani su Ustavom Republike Hrvatske (Narodne novine broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14).

Donošenjem Uredbe o potvrđivanju Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine br. 1/07), Hrvatska je ratificirala Aarhušku konvenciju 2006. Temeljna načela sadržana u Konvenciji podržana su i drugim hrvatskim zakonima i podzakonskim aktima, a posebice Zakonom o zaštiti okoliša (Narodne novine br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18). Sukladno načelima Konvencije javnost ima pravo na pristup informacijama o okolišu, sudjelovati u odlučivanju u pitanjima okoliša te pravo na pristup pravosuđu u pitanjima okoliša.

Prema Zakonu o zaštiti okoliša, tijelo javne vlasti dužno je osigurati pristup informacijama o okolišu, koje posjeduje i/ili nadzire. Također, tijela koja su nadležna za provedbu procjene utjecaja zahvata na okoliš, obvezna su informirati javnost o tom postupcima. Način informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš te način provođenja javne rasprave, odnosno javnog uvida i javnog izlaganja propisani su Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine broj 64/08).

Hrvatska također ima Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine br. 25/13, 85/15) koji propisuje da svaki građanin (u bilo kojem svojstvu) kao i svaka pravna osoba (tvrtka, udruga civilnog društva, medij, ustanova, i sl.) ima pravo na pristup informacijama od javnog karaktera³. Informacija od javnog karaktera je informacija u posjedu tijela javne vlasti, nastala tijekom rada ili u vezano za rad tijela javne vlasti, sadržana u dokumentu, a odnosi se na sve što javnost ima opravdani interes znati, osim u slučajevima kada su informacija ili njezini dijelovi zaštićeni zakonom radi očuvanja drugih važnih interesa (npr. privatnosti ili nacionalne sigurnosti).

Sudjelovanje javnosti kao dio postupka procjene utjecaja na okoliš provodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša. Međutim, praksa pokazuje da je sudjelovanje javnosti uglavnom fokusirano na "administrativnu usklađenost" i "svedeno na formalnost" kako je objašnjeno u poglavlju 3.3., što je važno za bolje razumijevanje projektnog okruženja i bolje upravljanje rizicima i koristima projekta.

Ukratko, postupci informiranja i savjetovanja s javnošću uključuju sljedeće korake:

- Javnost se putem medija i internetske stranice Ministarstva informira o detaljima objave nacрта plana/dokumenta (gdje je tiskana verzija dostupna na uvid, datum i vrijeme kada ju se može dobiti na uvid). Trajanje javnog uvida je 30 dana.
- Pozivaju se građani/organizacije da pošalju komentare i/ili sudjeluju u javnoj raspravi.

³ https://pristupinfo.hr/wp-content/uploads/2018/10/Vodic_za_korisnike-_e_book.pdf?x66719

-
- Javne rasprave održavaju se na odgovarajućim mjestima (npr. gradska vijećnica) i prezentira se plan/dokument.
 - Mišljenja, prijedlozi i primjedbe dionika se obrađuju te se u skladu s njima dokument/plan po potrebi revidira.
 - Izrađuje se izvještaj s odgovorima na mišljenja, prijedlozi i primjedbe i navode razlozi njihova usvajanja i/ili odbijanja. Izvještaj se, uz nacrt revidiranog plana/dokumenta, šalje nadležnim tijelima, koja ocjenjuju jesu li primjedbe razmotrene, osvojene i/ili odbijene na odgovarajući način.
 - Građani mogu tražiti da se na njihova mišljenja, prijedlozi i primjedbe odgovori u pisanom obliku.

3.2. Zahtjevi Europske banke za obnovu i razvoj

Za Europsku banku za obnovu i razvoj (eng. *European Bank for Reconstruction and Environment*, EBRD) uključivanje dionika je ključan element dobre poslovne prakse i korporativnog građanstva te način za unapređenje kvalitete projekta, u skladu sa zahtjevima [Performance Requirement 10: Information Disclosure and Stakeholder Engagement](#). Uključivanje dionika mora se prilagoditi svakom klijentu i projektu, "ovisno o rizicima i negativnim utjecajima na pogođene zajednice, specifičnosti sektora i okoliša te stupnju javnog interesa."

PR10 navodi da uključivanje dionika obuhvaća:

1. Identifikaciju dionika (pojedinaца i skupina) i njihova analiza.
2. Plan uključivanja dionika.
3. Objavlivanje pravovremenih, relevantnih, razumljivih, dostupnih i primjerenih informacija (bez manipulacije, intervencija, prisile i zastrašivanja).
4. Smisleno savjetovanje i sudjelovanje javnosti.
5. Mehanizam za pritužbe – učinkovit postupak za davanje komentara i pritužbi.
6. Kontinuirana komunikacija („odgovornost za podnošenje izvještaja - informiranje” što podrazumijeva preuzimanje odgovornosti za utjecaje).

Uključivanje dionika mora se organizirati postupno, a očekuje se da počne u najranijoj fazi planiranja projekta, kad su sve opcije još uvijek otvorene, te da se nastavi u kroz cijeli vijek trajanja projekta, u kombinaciji sa zahtjevima [Performance Requirement 1](#) i [Performance Requirement 2](#). Nositelj projekta mora jasno definirati uloge, odgovornosti i nadležnosti, te odrediti odgovorno osoblje za primjenu i praćenje Plana uključivanja dionika. Iako nije izričito napisano, analiza dionika podrazumijeva identifikaciju ključnih okolišnih i društvenih pitanja (eng. *issues*) koja su definirali i potaknuli pojedinci i/ili skupine jer odražavaju zabrinutost javnosti te omogućuju investitoru i tijelima vlasti da na odgovarajući način pristupe rješavanju tih problema.

3.3. Ključna pitanja vezano za sudjelovanje javnosti u odlučivanju vezano za okolišna pitanja u Hrvatskoj

Različite skupine javnosti često opisuju praksu sudjelovanja javnosti u pitanjima koja se tiču okoliša (i društva) kao neadekvatnu, skupu, dugotrajnu, kompliciranu, loše provedenu, bez potrebne strogoće i

djelotvornosti. U godinama nakon ratifikacije Aarhuške konvencije i uvođenja procjene utjecaja na okoliša, ističu se sljedeći ključni prigovori dionika na proceduru, kao što je prikazano u tablici 1-2⁴.

Tablica 3-1 Ključni prigovori dionika na procjenu utjecaja na okoliš

Nositelji projekata/investitori	Aktivisti/građani	Nevladine udruge
<ul style="list-style-type: none"> - Dugotrajna i skupa procedura koja usporava i ugrožava provedbu ključnih projekata (energetski projekti i projekti gospodarenja otpada često pod povećalom javnosti i povod za usijane rasprave) i donošenje odluka. - "Nedosljednosti" u relevantnim hrvatskim propisima i njihovoj primjeni, manjak pravovremene i odgovarajuće primjene propisa u praksi, nedostatak odgovarajuće i provremene koordinacije između uprava ministarstava, samih ministarstava te ministarstava i lokalne i regionalne uprave i samouprave. - Nevladine udruge su napadački raspoložene i neuključujuće, manipulariju javnošću i plaše građane, iznose neutemeljene i pogrešne tvrdnje, ukazuju na manjkavosti u proceduri i žale se Europskoj komisiji i hrvatskim sudovima, pritišću kroz medije u pokušajima da utječu na javno mnijenje. - Mediji pojednostavljeno i senzacionalistički prate procjenu utjecaja na okoliš 	<ul style="list-style-type: none"> - Investitore jedino zanima kako će zaraditi novac na račun ljudi i ne pokazuju nikakvu brigu za njihovo zdravlje, interese ili okoliš. - Značajna i mutna uloga politike na nacionalnom i lokalnom nivou vezano za izbor lokacija i forsiranje određenih projekata. - Izrađivači studija utjecaja na okoliš, stručnjaci, nadležna tijela vlasti i članovi povjerenstava uglavnom su 'plaćenici' i ne može im se vjerovati. - Nitko ništa ne pita 'obične građane', a oni ne žele biti ničiji 'pokusni kunići'. - Zašto se projekt razvija baš 'u mojem dvorištu', a ne 'tuđem'? - Država neće zaštititi obične ljude 	<ul style="list-style-type: none"> - Javnost i zainteresirana javnost nisu dobro informirani o proceduri procjene utjecaja na okoliš i mogućim načinima sudjelovanja. - Investitori u pravilu nisu zainteresirani za uključivanje dionika i savjetovanje s javnošću – nedostaje im iskreni interes za uključivanje javnosti u savjetovanje dok su opcije još uvijek otvorene. - Nadležna tijela sklona su ignorirati i/ili odbacivati prigovore i komentare javnosti bez navođenja razloga – javnost nema nikakvog stvarnog utjecaja na donošenje odluka. - Nadležna tijela samo ispunjavanju formu i pridržavaju se minimuma – pojednostavljene primjene propisa vezano za procedure. - Sumnje u stručnost i neovisnost izrađivača studija utjecaj na okoliš i stručnjaka. - Ako javnost nema opsežno znanje o nekom stručnom području (laička javnost), kako tlo da EU sa svakim novim propisom daje javnosti sve veća i veća prava?.

BIOM je nevladina udruga koja aktivno sudjeluje u procjenama utjecaja na okoliš i otvoreno ukazuje na nedostatke u primjeni Aarhuške konvencije u Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na ptice. Od 2018. BIOM je punopravni partner *BirdLife Internationala*, međunarodne krovne organizacije za zaštitu ptica, njihovih staništa i bioraznolikosti diljem svijeta. Još 2018. i 2019. upozorio je Europsku komisiju na nedostatke u postupcima procjene utjecaja na okoliš u koje je bio uključen, kao i naknadne tužbe, koje su hrvatski sudovi većinom odbacili. BIOM je na godišnjem sastanku Europske komisije s hrvatskim organizacijama civilnog društva u studenom 2018. upozorio na nedostatke u procjenama utjecaja na okoliš i glavnim ocjenama prihvatljivosti na ekološku mrežu za vjetroelektrane (planirane uglavnom na hrvatskoj obali Jadrana u zaštićenim područjima ekološke mreže Natura 2000 kao područja očuvanja značajna za ptice). Naime, otkrili

⁴ Temeljeno na javno dostupnim podacima (medijske objave, stručna istraživanja, neposredno iskustvo)

su "određene nedostatke i sustavne propuste koji su ukazivali da procjena utjecaja projekata vjetroelektrana na Natura 2000 područja ne funkcionira kako bi trebala u odnosu na europsku pravnu stečevinu".⁵ Slijedom toga, u svojem svibanjskom paketu o povredi prava EU-a iz 2020. Komisija je pozvala Hrvatsku „da poboljša primjenu Direktive o staništima ([Direktiva Vijeća 92/43/EEZ](#)) kad je riječ o procjeni utjecaja projekata vjetroelektrana na područja mreže Natura 2000." ⁶ Pritom je Komisija, između ostalog, analizirala procjene utjecaja na okoliš za Vjetroelektranu ZD2P (izmjene iz 2019.) i Vjetroelektranu ZD3P (izmjene iz 2019.) i nije našla nikakve nedostatke.

⁵ <https://www.biom.hr/europska-komisija-prvi-put-pokrenula-postupak-protiv-hrvatske-zbog-procjena-utjecaja-na-okolis/>

⁶ Ovo je drugi put da je Komisija pokrenula postupak zbog povrede prava EU-a vezano za primjenu Direktive o staništima: Komisija je 2016. pokrenula prekršajni postupak protiv Hrvatske zbog nesukladnosti njezinog nacionalnog zakonodavstva s Direktivom o staništima i Direktivom o pticama. Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode usvojenima 2018. godine značajno je poboljšana usklađenost s Direktivama o prirodi (*The Environmental Implementation Review 2019, Country Report Croatia, 2019*).

4. UKLJUČIVANJE DIONIKA ZA VRIJEME I NAKON PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ

U komunikaciji s dionicima, nositelj projekta se prvenstveno fokusirao na zakonsku obavezu informiranja i uključivanja javnosti, kao što je opisano u poglavlju 3.1., te redovite kontakte s nadležnim tijelima vlasti vezano za pribavljanje dozvola. Informacija o vremenu i mjestu održavanja javnog uvida i javnih rasprava za vrijeme procjene utjecaja na okoliš objavljena je u lokalnim medijima⁷, na javnim oglasnim pločama i za internetskoj stranici Zadarske županije. Javne rasprave na kojima su predstavljene i raspravljene studije utjecaja na okoliš održane su u Obrovcu i Benkovcu. Javnost je mogla dostaviti svoje pisana mišljenja, prijedloge i primjedbe na studije utjecaja na okoliš na mjestima javnog uvida u Gradu Obrovcu i Gradu Benkovcu, Zadarskoj županiji ili poštom. Pristigla mišljenja, prijedlozi i primjedbe obrađena su posebnim izvještajima za Vjetrolektranu ZD2P i Vjetrolektranu ZD3P (Klasa: 351-03/13-01. Urudžbeni broj: 2198/1-/3, Reg. No 07/2-14-9). Rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš uključuju opis javnih rasprava i načina na koji je odgovoreno na mišljenja, prijedloge i komentare. Na rješenja nisu uloženi nikakvi prigovori.

Dodatno na aktivnosti tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš, ENCRO je u protekle tri godine provodio i sljedeće aktivnosti usmjerene na lokalnu zajednicu:

- Donacija maski i zaštitnih rukavica Zadarskoj županiji, Gradu Benkovcu i Gradu Obrovcu u prvom valu pandemija kovida tijekom 2020.
- Kupnja lokalnih proizvoda s obiteljskih gospodarstava u selu Gornji Zrilići (uglavnom med).
- Tijekom 2021. i 2022. U suradnji s Gradom Benkovcem, kao dio projekta "Razvoja tematskih ruta antičkih i srednjovjekovnih gradova u gradu Benkovcu", izgradit će se biciklističke staze na području vjetrolektrana i proširiti turistička ponuda. ENCRO o svom trošku pridonosi postavljanjem dodatnih edukativnih ploča o lokalnoj flori i fauni i vjetrolektrani.
- Zapošljavanje stanovnika iz zaseoka Gornji Zrilići na održavanju postojećih cesta na Vjetrolektrani ZD2 i Vjetrolektrani ZD3 te njihovo angažiranje na dodatnim radovima sanacije kontejnerskih trafostanica u blizini postojećih vjetroatregata.
- Angažiranje lokalnih radnika na održavanju vegetacije tijekom probnog istraživanja potencijalnih arheoloških nalazišta na Vjetrolektrani ZD3P.
- Godišnji božićni domjenci za vjetrolektrane na području Zadarske županije, na kojima su često sudjelovali djelatnici HOPS-a, lokalne vatrogasne postrojbe i policijski službenici.

4.1. Vjetrolektrana ZD2P

U skladu s nacionalnim zakonodavstvom vezano za obavezu informiranja i sudjelovanja javnosti, uključivanje dionika za projekt razvoja Vjetrolektrane ZD2P organizirano je u dva navrata:

1. Za vrijeme postupka procjene utjecaja na okoliš za Vjetrolektranu ZD2P tijekom 2013. i 2014.
2. Za vrijeme postupka ocjene o potrebe procjene utjecaja zahvata na okoliš za izmjene projekta za Vjetrolektranu ZD2P u 2020.

Tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš *Studija o utjecaju na okoliš za zahvat: Vjetrolektrana Kunovac ZD2P na lokaciji Grad Obrovac (dio) i Grad Benkovac (dio)* bila je izložena na uvid javnosti u razdoblju od 4. prosinca 2013. do 3. siječnja 2014. Studiju je izradila ovlaštena tvrtka APO d.o.o.

⁷ <https://www.antenazadar.hr/clanak/2013/12/peticija-za-zvukove-zivota-a-ne-vjetrolektrana/>

Informacija o javnoj raspravi i načinima sudjelovanja javnosti objavljena je u Zadarskom listu, lokalnom tiskanom mediju, 26. studenoga 2013. Javne rasprave održane su 19. prosinca 2013. u Gradu Obrovcu u 11 sati, a u Gradu Benkovcu u 13 sati. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izdalo je Rješenje (Klasa: UP/I 351-03/13-02/20, Urudžbeni broj: 517-06-2-1-1-14-21, 15 July 2014.) da je planirana vjetroelektrana prihvatljiva za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu propisanih mjera zaštite i ublažavanja te primjenu programa praćenja nakon završetka izgradnje.

U skladu s novim tehnološkim inovacijama i spoznajama vezano za dizajn i rad vjetroagregata, nositelj projekta odlučio je koristiti nove modele vjetroagregata s drugačijim kapacitetom. Početni projekt razvoja Vjetroelektrane ZD2P promijenjen je 2019. na sljedeći način:

- Kapacitet vjetroagregata povećan je s 3 na 5 MW.
- Broj vjetroagregata je smanjen s 16 na 15.
- Ukupni kapacitet vjetroelektrane povećan je za 20 MW u sada iznosi 68 MW.

Ove promjene u projektu bile su povrgnute postupku procjene utjecaja na okoliš. Međutim, umjesto cjelovitog postupka, proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i njegove prihvatljivosti za ekološku mrežu. *Elaborat zaštite okoliša za postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za zahvat izmjena tehničkog rješenja vjetroelektrane (VE) ZD2P*, pripremila je ovlaštena tvrtka CIAK d.o.o. Ministarstvo je izdalo pozitivno rješenje 26. studenog 2020. (Klasa: UP /I 351-03/20-09/179, Urudžbeni broj: 517-03-1-1-20-11) u kojem je navedeno da cjeloviti postupak procjene utjecaja na okoliš i odgovarajuća procjena prihvatljivosti projekta na ekološku mrežu nisu bili potrebni. Mjere ublažavanja i program praćenja definirani tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš provedenog 2014. ostali su isti. Rješenje vrijedi dvije godine, ako se u tom razdoblju izda lokacijska dozvola. Valjanost rješenja se može produžiti za još dvije godine. Ishođenje novih okolišnih dozvola nije potrebno.

4.2. Vjetroelektrana (VE) ZD3P

U skladu s propisima vezano za obavezu informiranja i sudjelovanja javnosti, uključivanje dionika za projekt razvoja Vjetroelektrane ZD2P organizirano je u dva navrata:

1. Za vrijeme postupka procjene utjecaja na okoliš za Vjetroelektranu ZD3P tijekom 2013. i 2014.
2. Za vrijeme postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za izmjene projekta za Vjetroelektranu ZD3P u 2020.

Tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš *Studija o utjecaju na okoliš za zahvat Vjetroelektrana Visibaba ZD3P na lokaciji Grad* bila je izložena na uvid javnosti u razdoblju od 4. prosinca 2013. do 3. siječnja 2014. Studiju je izradila ovlaštena tvrtka APO d.o.o.

Informacija o javnoj raspravi i načinima sudjelovanja objavljena je u Zadarskom listu, lokalnim tiskanom mediju, 26. studenoga 2013. Javna rasprava održana je 19. prosinca 2013. u Gradu Benkovcu u 13 sati. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode 15. srpnja 2014. izdalo je Rješenje (Klasa: UP/I 351-03/13-02/20, Urudžbeni broj: 517-06-2-1-1-14-21, 15 July 2014.) da je planirana vjetroelektrana prihvatljiva za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu propisanih mjera zaštite i ublažavanja te primjenu programa praćenja nakon završetka izgradnje.

U skladu s novim tehnološkim inovacijama i spoznajama vezano za dizajn i rad vjetroagregata, nositelj projekta odlučio je koristiti nove modele vjetroagregata s drugačijim kapacitetom. Početni projekt razvoja Vjetroelektrane ZD3P promijenjen je 2019. na sljedeći način:

- Kapacitet vjetroagregate povećan je s platforme 3 MW-a na napredniju klasu turbina s fleksibilnom nazivnom snagom (tip Nordex Delta 4000 platforme);
- Ukupni kapacitet vjetroelektrane povećan je za 20 MW i iznosi 53 MW.

Ove promjene u projektu bile su povrgnute postupku procjene utjecaja na okoliš. Međutim, umjesto cjelovitog postupka, proveden je postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i njegove prihvatljivosti za ekološku mrežu. *Elaborat zaštite okoliša za postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za zahvat izmjena tehničkog rješenja vjetroelektrane (VE) ZD3P*, pripremila je ovlaštena tvrtka CIAK d.o.o. Ministarstvo je izdalo pozitivno rješenje 26. studenog 2020. (Klasa: UP /I 351-03/20-09/179, Urudžbeni broj: 517-03-1-1-20-11) u kojem je navedeno da cjeloviti postupak procjene utjecaja na okoliš i odgovarajuća procjena prihvatljivosti projekta na ekološku mrežu nisu potrebni. Mjere ublažavanja i program praćenja definirani tijekom postupka procjene utjecaja na okoliš provedenog 2014. ostali su isti. Prema Zakonu o zaštiti okoliša vjetroelektrane nisu obveznici ishoda izdavanja okolišnih dozvola, a nova lokacijska dozvola izdana je u prosincu 2021.

4.3. Ključne primjedbe dionika / pitanja od interesa

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe pristigle tijekom javne rasprave obrađena su u izvještaju. Ključna pitanja od interesa i odgovori ovlaštene tvrtki APO d.o.o. sažeti u dokumentu *Elaborat odgovora na primjedbe zaprimljene tijekom javne rasprave* bili su sljedeći:

Tablica 4-1 Ključne primjedbe dionika tijekom javne rasprave i odgovori

Ključne primjedbe / pitanja od interesa	Odgovori
Zabrinutost vezano za negativan utjecaj na tradicionalno stočarstvo i prihode	- Prema svjetskim iskustvima i objavljenim podacima nema elemenata koji upućuju na to da vjetroelektrane utječu na uzgoj stoke, odnosno na kvalitetu proizvoda stočarstva. Ne raspolažemo podacima da je izgradnja vjetroelektrane VE ZD2 na bilo koji način utjecala na smanjenje proizvodnje mlijeka, vune, sira ili drugih ovčarskih proizvoda s područja Benkovac i Obrovac. Isto tako, ne raspolažemo podacima da je puštanjem vjetroelektrane u rad smanjena kvaliteta tih proizvoda.
Zabrinutost vezano za nesreće oko vjetroelektrane (urušavanje turbina, padanje lopatica vjetroturbine, led na lopaticama) te zahtjev za pojašnjenjem sigurnosne zone oko vjetroelektrane	- Tijekom korištenja vjetroelektrane obavezno se primjenjuju mjere održavanja elektropostrojenja (redovno, periodički, izvanredno, Pravilnik o tehničkim zahtjevima za elektroenergetska postrojenja nazivnih izmjeničnih napona iznad 1 kV (Narodne novine, broj 105/10) i mjere redovitog servisiranja svih tehničkih pogona, posebno mehaničkih dijelova vjetroagregata. Rad svakog vjetroagregata nadzire se WPS (Wind Power Supervisor) i TCM (Turbine Condition Monitoring) sustavima. Stalnim nadzorom rada vjetroelektrane i pravovremenim uklanjanjem mogućih uzroka nesreća (poput padanja leda s lopatica), sprečavaju se negativne posljedice na ljude i okoliš

Ključne primjedbe / pitanja od interesa	Odgovori
Zabrinutost vezano za buku i mogućnost da ona prelazi 40 dB kod najbližih kuća, utjecaj buke na stoku	<ul style="list-style-type: none"> - Uvažavajući dostavljene primjedbe na buku, iznesene od strane lokalnog stanovništva, tijekom javne rasprave, nositelj zahvata optimizirao je idejno rješenje rasporeda vjetroagregata. U idejnom rješenju izvršeni su pomaci mikrolokacija vjetroagregata koji su u primjedbama istaknuti kao „najkritičniji” s obzirom na obližnja naselja. Prema tome, mikrolokacije vjetroagregata VA11, VA34, VA35 značajno su udaljene od građevinskih područja naselja ovisno o konfiguraciji terena i proračunima sigurnosti.
Zabrinutost zbog lošeg stanja cesta u blizini vjetroelektrane	<ul style="list-style-type: none"> - Kako je upozoreno na javnoj raspravi, održanoj 19. prosinca 2013., na području vjetroelektrane ZD2 nanosena je određena količina zemlje na područje tzv. 'Lokve', u blizini vjetroagregata VA1 i VA8. Primjedba sudionika je prihvaćena te je 'Lokva' sanirana tj. vraćena u prvobitno stanje. Sanacijom protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste na lokaciji VE ZD2, u veljači 2014. godine, spriječeno je daljnje nanošenje šljunka bujicom na lokalnu cestu Obrovac-Medviđa u selu Zelengrad tijekom kišnih razdoblja. Saniran je i cestovni prilaz na šumsku prosjeku koja vodi iz sela Zelengrad na lokaciju VE ZD2. Na kritičnim mjestima protupožarnih prosjeka pritom su izgrađeni odgovarajući drenažni kanali za odvodnju kišnice. Također, tijekom radova je u potpunosti očišćena lokalna cesta br. 63165 (Medviđa-Bruška) koja prolazi zaseokom Zrilići.
Zabrinutost da pogođeni stanovnici imaju ograničenu neposrednu korist od izgradnje i rada vjetroelektrane	<ul style="list-style-type: none"> - Korist za lokalnu zajednicu značajna je u povećanju proračunskih prihoda u periodu od dvadeset godina što je određeno Zakonom o tržištu električne energije (Narodne novine, broj 22/13). Odredbama navedenog Zakona propisano je da investitor, za prostore na kojima su građevine za proizvodnju električne energije, plaća naknadu jedinicama lokalne samouprave. Vlada Republike Hrvatske propisuje visinu naknade i način njene raspodjele. Također je važno napomenuti da investitor ima obavezu uplatiti značajna sredstva – komunalnu naknadu – za potrebu izgradnje infrastrukture lokalne zajednice. U slučaju izgradnje vjetroelektrana ZD2P i ZD3P, prema izračunu proizvodnje električne energije, prihod za lokalnu zajednicu bi na godišnjoj razini iznosio oko 2.300.000,00 kn. Za izgrađenu vjetroelektranu ZD2 taj prihod u 2013. godini iznosio je oko 585.000,00 kuna. Također, nositelj zahvata uplaćuje dio ostvarenog prihoda i u proračun Republike Hrvatske kao naknadu za korištenje zemljišta. Ta naknada za VE ZD2 za 2013. godinu iznosila je približno 689.000,00 kn.
Zabrinutost zbog blizine vjetroagregata obližnjim kućama, a neke i manje od 500 metara	<ul style="list-style-type: none"> - Idejno rješenje zahvata VE ZD2P izrađeno je na način da je svih 16 vjetroagregata planirano na mikrolokacijama na kojima su uvaženi kriteriji iz prostorno-planske dokumentacije, uključujući i kriterij udaljenosti od građevinskih područja naselja. Na taj način pozicionirano je 16 planiranih vjetroagregata na udaljenostima koje su veće od 500 m od najbližih građevinskih područja naselja – prikaz udaljenosti dan je u SUO VE ZD2P u poglavlju C.10.2. Udaljenosti su od 514 m do 1.427

Ključne primjedbe / pitanja od interesa	Odgovori
Zabrinutost zbog utjecaja na šišmiše (Špilja Golubnjača) sa zahtjevom za dodatna istraživanja i praćenje	- Lokalitet Golubnjača špilja udaljen je od lokacije zahvata oko 12 km (u smjeru istoka) što je prikazano na slici u nastavku te navod iz primjedbe koja upućuje na to da se pojedini vjetroagregati planiraju uz poznatu špilju Golubnjača nije utemeljen. Postoji i toponim Golubnjača špilja u zoni zahvata – međutim taj lokalitet nije ugrožen postavljenim vjetroagregatima na što upućuju rezultati geotehničkih istražnih radova obavljenih prije početka gradnje.
Zahtjev za dodatno praćenje preleta ptica i gnijezdećih ptica tijekom proljeća i ljeta	- Tijekom istraživanja ornitofaune na lokaciji zahvata posebna pažnja posvećena je motrenju preletničkih populacija ptica a sukladno godišnjem ciklusu, istraživanjima su obuhvaćene i jesenska i proljetna migracija. Osnovu za utvrđivanje zona utjecaja na ornitofaunu predstavljala su područja rasprostranjenosti najugroženijih vrsta ptica; surih orlova i orlova zmijara te područja preleta krupnijih vrsta ptica, posebno ždralova i grabljivica. Na temelju dostupnih stručnih analiza i dostupnih podataka, nisu uočene konfliktne situacije s obzirom na utjecaje na ornitofaunu te stoga nije bilo potrebno propisivanje dodatnih mjera ublažavanja utjecaja. - Primjedba udruge BIOM kojom se dopunjuje program praćenja ornitofaune nakon puštanja vjetroelektrane ZD2P u rad se prihvaća i mišljenja smo da je svaka inicijativa koja ide u smjeru poboljšanja kvalitete mjera zaštite na poljima vjetroelektrana i više nego dobrodošla
Nedostatak jasnog i sveobuhvatnog opisa utjecaja na šišmiše	- S obzirom na utjecaje na šišmiše, procjena utjecaja zahvata na šišmiše temeljena je na rezultatima terenskih istraživanja šišmiša koji su detaljno skicirani u odgovarajućim poglavljima SUO VE ZD2P. Temeljem rezultata kontinuiranog praćenja aktivnosti šišmiša na lokaciji zahvata, procijenjeno je da zahvat neće imati utjecaj na šišmiše te stoga nije potrebno uvoditi mjere ublažavanja koje se odnose na reguliranje rada vjetroagregata jer nema negativnog utjecaja niti ga prema rezultatima istraživanja treba očekivati.
Negativni utjecaj vjetroelektrane na pčele	- Sa znanstvenog stajališta nije dokazano da elektromagnetska zračenja (prisutnost odašiljača mobilnih operatera i ostalih izvora zračenja uključujući i vjetroelektrane) utječu na dezorijentiranost, odnosno, poremećaje ponašanja pčela. Prema stajalištu Europske agencije za sigurnost prehrambenih proizvoda (EFSA) korištenje pesticida, a ne prisutnost elektromagnetskog zračenja, učestali je razlog ugroženosti pčelinjih zajednica

4.3.1. Mediji & javno dostupni podaci

Narodni list, lokalni informativni portal, objavio je 21. prosinca 2013. članak u kojem je prenio ključne primjedbe stanovnika Medviđa i Bruške koji su sudjelovali u javnoj raspravi organiziranoj 19. prosinca 2022. u Gradu Benkovcu i Gradu Obrovcu (dostupno na: [Stanovnici Medviđe nezadovoljni gradnjom novih vjetroelektrana - narodni-list.hr](#)). U članku se iznosi da su "na javnoj raspravi građani su postavljali pitanja investitoru tvrtki Kunovac d.o.o., predstavnici APO d.o.o. te 20-tak zainteresiranih građana".

BIOM je u dva navrata zatražio dokumentaciju o vjetrolektranama ZD2P and ZD3P putem internetske stranice Imamo Pravo Znati Pro, koja služi kao alat za pristup informacijama za novinare, aktiviste i izrađivačke. Zahtjev je podnjet u skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama i upućen Ministarstvu zaštite okoliša i energetike i Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja :

- 17. srpnja 2019. BIOM je zatražio mišljenje / rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš za vjetroelektrane ZD2P and ZD3P za koje je 19. lipnja 2019. Izdano rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike na ovaj je zahtjev odgovorilo 25. srpnja 2019. BIOM je 5. rujna 2019. također tražio dopunu informacije jesu li za izmjene zahvata ovih vjetrolektrana (za koje su u 2019. godini provedeni postupci prethodne ocjene za ekološku mrežu) provedeni postupci OPUO/PUO ili je na drugi način odlučeno o njihovoj prihvatljivosti za okoliš. Ministarstvo je dopunilo informaciju 24. rujna 2019.⁸
- 20. kolovoza 2019. BIOM je zatražio sve izdane lokacijske dozvole (uključujući i izmjene i dopune lokacijskih dozvola) za vjetroelektrane ZD2P and ZD3P. Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja na ovaj je zahtjev odgovorilo 6. rujna 2019.⁹

Nema javno dostupnih podataka o aktivnostima ENCRO-a ili poduzeća Kunovac d.o.o. i VENTUS FLATUS d.o.o. usmjerenima na izgradnju i održavanje dobrih odnosa s lokalnom zajednicom (Obrovac, Benkovac, Zadaska županija), osim onih propisanih zakonom.

⁸ https://imamopravoznati.org/request/rjesenje_o_prihvatljivosti_zahva_2?unfold=1

⁹ https://imamopravoznati.org/request/lokacijske_dozvole_za_vjetroelek

5. PLAN UKLJUČIVANJA DIONIKA

Uključivanje dionika je dinamičan, nelinearan proces i njime se ne može upravljati na isti način kao što je to obično slučaj s tehničkim projektima, gdje je fokus na tehničkim, financijskim, regulatornim, pravnim i administrativnim aspektima projekta, a pojedinci i skupine (javnost) se obično promatraju kao sredstvo za postizanje poslovnih ciljeva. Naprotiv, uključivanje dionika podrazumijeva da se pojedinci i skupine moraju adekvatno informirati i smisleno uključiti u razvoj projekta „razmjerno njegovim mogućim utjecajima i stupnjem interesa dionika za projekt”¹⁰. Zbog dinamičnog karaktera uključivanja dionika, Plan se mora redovito ažurirati, a posebno dionici projekta (njihova važnost za projekt i mogući utjecaji nisu jednaki u svim fazama projekta), ključna pitanja od interesa i reputacijski rizici te kanali i alati za komunikaciju.

5.1. Ključni ciljevi i strategije

Planom se želi postići sljedeće ključne ciljeve:

- Oblikovanje platforme za kontinuiranu komunikaciju s dionicima (informiranje, dvosmjerna komunikacija i uključivanje)
- Uspostavljanje internih komunikacijskih kanala koji će omogućiti stabilni protok informacija te pravovremenu i učinkovitu koordinaciju
- Uspostavljanje jednostavnih i praktičnih procedura za pravovremenu identifikaciju i rješavanje prigovora, zabrinutosti i komentara različitih skupina javnosti
- Dosljednost i vjerodostojnost u komunikaciji
- Izgradnja i održavanje dobre reputacije za projekt i njegove nositelje

Kako bi se postiglo te ciljeve koristit će se sljedeće strategije:

- Usmjerenost na plan realizacije projekta, uz zadržavanje otvorenosti i fleksibilnosti kad su u pitanja očekivanja i zabrinutosti pojedinih skupina
- Primjena transparentne i responsivne komunikacije uz potrebnu razinu zaštite poslovnih interesa (odgovarajuća ravnoteža između zahtjeva za transparentnošću i zaštite poslovnih interesa)
- Otvorenost prema zabrinutostima i strahovima ključnih dionika, uključivanje u odlučivanje (kao mjera ublažavanja rizika)
- Usmjerenost na ispunjavanje očekivanja dionika na fer način, uz davanje vjerodostojnih objašnjenja ako ih realno nije moguće ispuniti

5.2. Dionici projekata vjetroelektrana ZD2P i ZD3P

U razvoju projekata izgradnje vjetroelektrana ZD2P i ZD3P, izdvajaju se sljedeće skupine vezano za njihovu ulogu, interes ili utjecaj (moć utjecaja):

¹⁰ <https://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

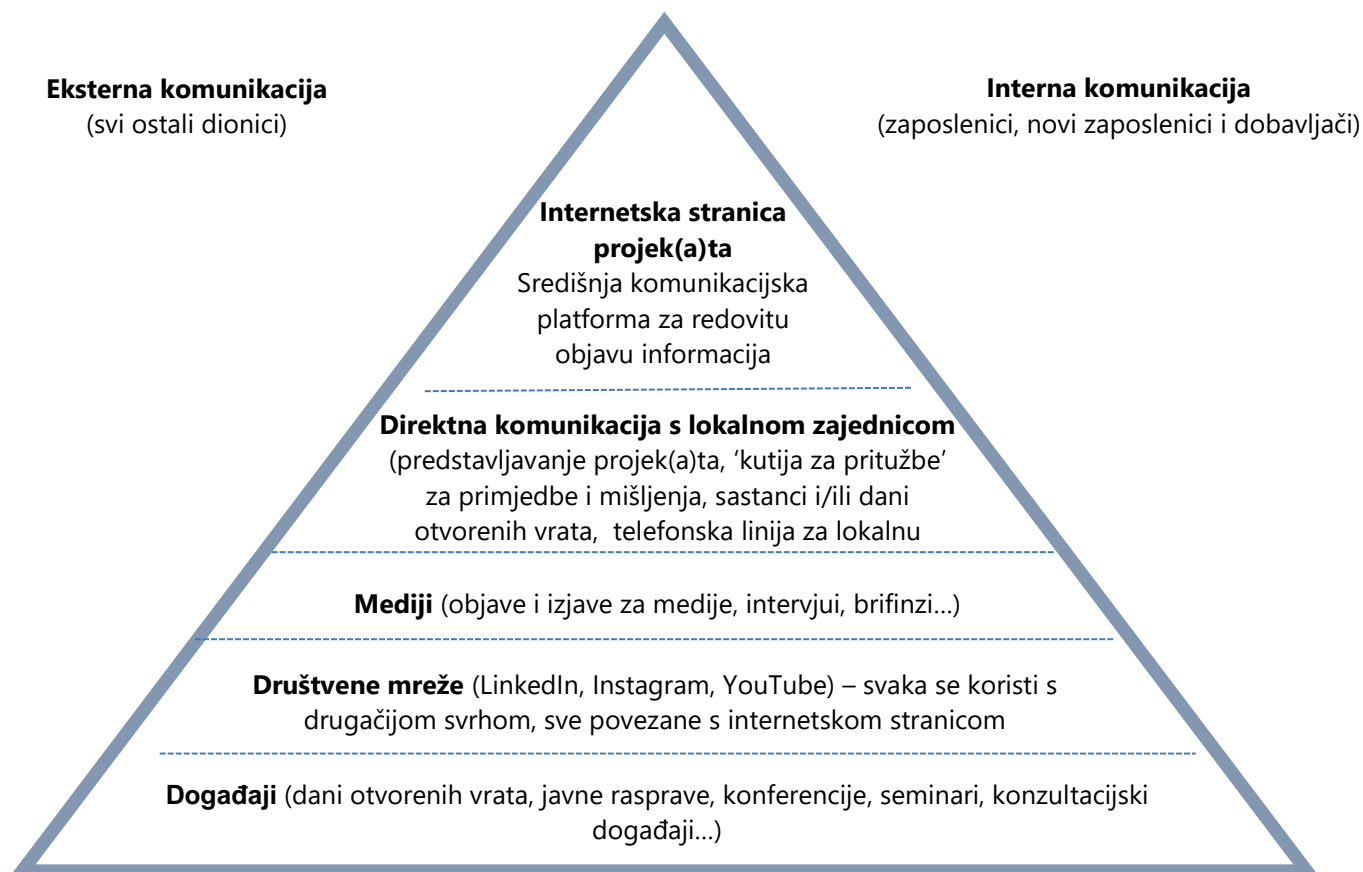
Tablica 5-1 Podjela dionika

Dionici na koje direktno i indirektno utječe razvoj projekata	Dionici koji su direktno ili indirektno uključeni u projekt	Dionici koji mogu utjecati na provedbu projekta
Stanovnici obližnjih naselja i zaselaka (blizu Obrovca i Benkovca)	Kunovac d.o.o. (tvrka – nositelj projekta)	Nadležna ministarstva, agencije i regulatori na nacionalnoj razini i razini EU-a: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Ministarstvo poljoprivrede Hrvatska energetska regulatorna agencija Državni inspektorat Republike Hrvatske Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo Hrvatske šume Europska komisija
Stanovnici naselja i zaseoka na mogućim transportnim rutama od luke Gaženica do lokacija	ENCRO	HOPS (operator prijenosnog sustava)
Stanovnici Benkovca (bolja kvaliteta života zbog naknada lokalnoj administraciji, mogućnosti zapošljavanja)	Zaposlenici i izvođači građevinskih radova, dobavljači vjetroturbina i opreme	BIOM i druge nevladine udruge na nacionalnoj (Zelena Istra, Zelena akcija, itd.) i lokalnoj razini (Eko-Zadar, Planinarsko društvo Belveder, itd.)
Stanovnici Obrovca (bolja kvaliteta života zbog naknada lokalnoj administraciji, mogućnosti zapošljavanja)	Funds Management	Gradonačelnik Grada Benkovca, gradsko vijeće, upravna tijela
Gradonačelnik Grada Benkovca, gradsko vijeće, upravna tijela	Međunarodne financijske institucije koje bi mogle financirati projekte	Gradonačelnik Grada Obrovca, gradsko vijeće, upravna tijela
Gradonačelnik Grada Obrovca, gradsko vijeće, upravna tijela	Policija i vatrogasci	Župan Zadarske županije, županijska skupština, upravni odjeli
Župan Zadarske županije, županijska skupština, upravni odjeli		Nacionalni mediji (specijalizirani i opće-informativni)
		Lokalni mediji (Zadarski list, 057...)

Popis **internih i eksternih dionika** mora se redovito ažurirati. Dionike je potrebno prioritizirati, što pomaže u procjeni koliko u određenoj fazi projekta treba posvetiti pažnje i vremena pojedincima, skupinama, organizacijama i institucijama na temelju dva čimbenika: njihove razine interesa za projekt i njihove moći da utječu na projekt i njegove ishode.

5.3. Struktura komunikacijskih kanala po njihovoj važnosti

Komunikacijski kanali tiču se komunikacijskih metoda i specifičnih alata koje koristimo u komunikacijskom procesu. Oni su medij za dvosmjernu komunikaciju i širenje informacija. Svaki kanal ima svoje specifične karakteristike, neki su bogatiji informacijama od drugih. Razgovor se koristi kada želimo prenijeti činjenice i emocije, dok se internetske stranice uglavnom koriste za prenošenje činjenica, ali također mogu biti dizajnirane da potaknu angažman i emocije.

Slika 5-1 Struktura komunikacijskih kanala

5.4. Ključne aktivnosti

Aktivnosti su podijeljene u dvije faze: fazu pripreme i fazu provedbe. Pripremna faza uključuje sve aktivnosti koje imaju za cilj osigurati da projekt ima sve komunikacijske elemente (prvenstveno internetsku stranicu kao središnjom komunikacijskom platformom), kao temelj za provedbu aktivnosti u fazi izgradnje, probnog rada i redovitog rada. Aktivnosti su podijeljene po skupinama dionika za sve projekta.

5.4.1. Pripremne aktivnosti

Tablica 5-2 Pregled pripremnih aktivnosti

Faza	Ključne aktivnosti	Resursi	Aktivnosti
Pripremna (veljača – ožujak / svibanj 2022.)			
	Izgradnja kapaciteta za provedbu Plana	Interni i eksterni	Procjena internih kapaciteta za redovne aktivnosti uključivanja dionika Imenovanje 'stručnjaka za uključivanje dionika'

Faza	Ključne aktivnosti	Resursi	Aktivnosti
	Internetska stranica projekta¹¹	Eksterni	Izbor izvršitelja Izgled i sadržaj internetske stranice, ključne funkcionalnosti (<i>Content Management System</i> za samostalno uređivanje i ažuriranje sadržaja, obrazac za davanje mišljenja, primjedbi i komentara) Izbor domene Objava internetske stranice
	Brošura - osobna iskaznica projekta i infografika (hrvatski i engleski)	Eksterni	Izbor izvršitelja Koncept i sadržaj brošure Prijelom brošure (prilagodba za objavu na internetskoj stranici)
	Prezentacija projekta	Interni i eksterni	Predložak prezentacije (vizualni elementi prezentacije) Koncept i sadržaj prezentacije
	Pitanja i odgovori o projektu 'Ključne poruke'	Interni i eksterni	Popis svih pitanja o projektu s odgovorima (popis se mora redovito ažurirati) Ključne poruke s ciljem osiguranja dosljedne komunikacije
	Politika podnošenja žalbi (Kunovac d.o.o.) Obrazac za davanje pritužbi Obrazac za davanje pritužbi putem internetske stranice 'Kutija za pritužbe' u lokalnoj zajednici i samoj lokaciji vjetroelektrana *	Interni i eksterni	Politika s ciljem informiranja svih dionika (internih i eksternih) o pristupu nositelja projekta vezano za brzo i učinkovito rješavanje pritužbi Razvoj internih kapaciteta za rješavanje pritužbi Oblikovanje predloška za unošenje pritužbi Objava obrasca za davanje pritužbi na internetskoj stranici (više u poglavlju 7) Stavljanje 'kutija za pritužbe' u lokalnu zajednicu i na samu lokaciju vjetroelektrana (više u poglavlju 7)

*Najvažnije ključne aktivnosti

5.4.2. Provedba

Lokalna javnost (stanovnici na mogućim transportnim rutama, stanovnici okolnih naselja i zaseoka) pravovremeno će se informirati o tijeku radova u lokalnim medijima. Po potrebi, bit će organizirane i druge aktivnosti, poput konzultacijskih događaja. Komunikacija sa stanovnicima tijekom izgradnje uključit će i prikupljanje i analizu pritužbi do kojih bi moglo doći zbog povećanog prometa ili smetnji u izgradnji. Obrazac i kratke upute za davanje pritužbi bit će dostupni na internetskoj stranici projekta, u lokalnoj zajednici i na lokacijama vjetroelektrana.

Za vrijeme izgradnje i tijekom kasnijeg rada vjetroelektrana, komunikacija s nadležnim tijelima bit će usmjerena na ispunjavanje zakonskih obaveza vezano za izvještavanje (operativni plan i program ispitivanja mreže za vjetroelektrane ZD2P i ZD3P, mjerenje buke, niskofrekventna električna i magnetska mjerenje na terenu, električna mjerenja, itd.), davanje dodatnih objašnjenja i rješavanje otvorenih pitanja te sudjelovanje na službenih sastancima. Vezano za energetizaciju vjetroturbina i spajanje na mrežu za nadležna tijela (na primjer, HOPS) organizirat će se posjeti lokacijama vjetroelektrana s ciljem pojašnjenja i davanja statusa projekta.

¹¹ Jedna internetska stranica može uključivati informacije o jednom ili više projekata.

U skladu s obavezama iz Energetskog odobrenja nositelj projekta će redovito izvještavati nadležna tijela (Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja). Također, redovito će pripremati informacije o statusu projekta te okolišnim i društvenim aspektima djelovanja i objavljivati ih minimalno na internetskoj stranici projekta. Dodatno, informacija o početku probnog rada vjetroelektrana bit će objavljena u lokalnim (i po potrebi nacionalnim medijima), o čemu će biti obaviješteno i Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine i HOPS. Po potrebi, dodatne informacije bit će objavljenije u medijima (lokalnim i nacionalnim) i lokalnoj zajednici. S ciljem obilježavanja službenog početka rada vjetroelektrana moguće i organizirati i poseban događaj.

Za vrijeme redovnog rada vjetroelektrana, nositelj projekta pratit će njihov utjecaj na lokalne stanovnike, posebno utjecaj koji se odnosi na buku, prikupljat će i analizirati pritužbe stanovnika i rješavati ih na odgovarajući način. U skladu s programom praćenja, mjerenje buke provodit će se tri godine nakon završetka radova.

Nositelj projekta će informirati lokalnu zajednicu i druge dionike o svim fazama razvoja projekta vjetroelektrana (prvenstveno putem informacija na internetskoj stranici te kroz članke i druge medijske formate u lokalnim ili nacionalnim medijima). Također, organizirat će praćenje medijskih sadržaja, kako bi, u slučaju potrebe, mogla pravovremeno reagirati i demantirati netočne ili nepotpune informacije. U slučaju otvaranju nekog pitanja od interesa, uprava će reagirati u najkraćem mogućem roku.

Aktivnosti su predstavljane i po skupinama dionika kao što je predstavljeno u tablici 1-6:

Tablica 5-3 Pregled aktivnosti po skupinama dionika

Dionici	Načini komunikacije	Dinamika	Odgovornost
Dionici na koje direktno i indirektno utječe razvoj projekata			
Stanovnici obližnjih naselja i zaselaka (blizu Obrovca i Benkovca)	Internetska stranica Osobe za kontakt na lokacijama izgradnje Lokalni mediji Direktni kontakti koje su potaknuli stanovnici / nositelji projekta	Početak i završetak radova na izgradnji Početak i završetak probnog rada Početak redovnog rada Kao reakcija na pritužbe tijekom izgradnje i rada vjetroelektrana Proaktivno u slučaju da se pokaže potreba za intenzivnijom komunikacijom	Nositelj projekta (menadžment) Projektni menadžer i/ili 'stručnjak za uključivanje dionika'
Stanovnici naselja i zaseoka na mogućim transportnim rutama od luke Gaženica do lokacija	Internetska stranica Lokalni mediji Pomoć na cesti- HAK (www.hak.hr)	Prije početka radova (najave radova) i za vrijeme radova (transporta) – informacije o prijevozu tereta	Nositelj projekta (menadžment) Projektni menadžer i/ili 'stručnjak za uključivanje dionika'
Organizacijski dionici			
Zaposlenici	E- pošta Sastanci Događaji	Kontinuirano, u svim fazama	Nositelj projekta (menadžment) Projektni menadžer
Građevinske tvrtke, isporučitelji vjetroatregata i opreme	U skladu su ugovornim obavezama	Prije početka radova, za vrijeme radova i tijekom redovnog rada	Projektni menadžer

Operator prijenosnog sustava			
HOPS	E-pošta Sastanci Razmjena dokumenata i službena korespondencija o projektu	Po potrebi, ali svakako prije probnog rada i tijekom cijelog trajanja projekta	Nositelj projekta (menadžment) Projektni menadžer
Ugovorna strana Ugovora o otkupu električne energije (eng. <i>Purchase Power Agreement</i>) i tržište električne energije			
Axpo solutions AG	E-pošta Službena korespondencija	Nakon završetka radova na izgradnji i prije početka PPA-a	Menadžment
Hrvatski operator tržišta energije	E-pošta Razmjena dokumenata i službena korespondencija o projektu i sudjelovanju na tržištu električne energije	Prije probnog rada i cijelo vrijeme trajanja projekta	Menadžment
"Administrativni" dionici			
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine	Službena korespondencija, obavijesti, sastanci po potrebi	U skladu sa zahtjevima upravnih postupaka, prije probnog rada i uporabne dozvole	Nositelj projekta, projektni menadžment
Hrvatska energetska regulatorna agencija	Razmjena dokumenata i službena korespondencija o projektu	Nakon izdavanja uporabne dozvole Za vrijeme trajanja projekta, u skladu sa zakonskim obavezama	Nositelj projekta, projektni menadžment
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	Predaja izvještaja o praćenju okoliša – razmjena informacija, dokumenata i službene korespondencije o projektu	Nakon završetka radova na izgradnji i tijekom cijelog trajanja projekta	Nositelj projekta, projektni menadžment Stručnjak za zaštitu okoliša 'Stručnjak za uključivanje dionika'
Ministarstvo poljoprivrede	Razmjena dokumenata i službena korespondencija o projektu Predaja ugovora o zakupu zemljišta	Prije i nakon radova na izgradnji	Nositelj projekta, projektni menadžment
Državni inspektorat	Konzultativni sastanci Razmjena informacija i dokumenata i propisanih mjerenja	Tijekom cijelog trajanja projekta, u skladu sa zakonskim zahtjevima, prema potrebi	Nositelj projekta, projektni menadžment
Lokalna tijela vlasti – Grad Benkovac and Grad Obrovac	Konzultativni sastanci Razmjena informacija i dokumenata Službena korespondencija o projektu	Stalna komunikacija, u okviru i izvan propisanih zahtjeva (dobivanje i očuvanje 'dozvole društva na rad' u skladu s EBRD-ovim zahtjevom za smisleno uključivanje dionika)	Projektni menadžer i/ili 'stručnjak za uključivanje dionika'

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	Razmjena informacija o rasporedu postavljanja vjetroagregata i konačnih mjernih koordinata	Za vrijeme radova na postavljanju vjetroagregata i nakon završetka projekta	Nositelj projekta, projektni menadžment
Hrvatske šume	E-pošta Razmjena dokumenata Službena korespondencija o projektu	Prije i za vrijeme radova na izgradnji	Nositelj projekta, projektni menadžment
Županijska uprava za ceste Zadarske županije	Konzultativni sastanci Razmjena informacija i dokumenata Službena korespondencija o projektu	Tijekom pripremnih radova za transport i tijekom transporta - isporuka komponenti vjetroelektrane	Projektni menadžer
Policija	Konzultativni sastanci Razmjena informacija i dokumenata Službena korespondencija o projektu	Za vrijeme radova i tijekom transporta - isporuka komponenti vjetroelektrane.	Projektni menadžer
Vatrogasci	Konzultativni sastanci Razmjena informacija i dokumenata Službena korespondencija o projektu	Stalna komunikacija - u skladu sa zakonskim i plana hitnog odgovora	Projektni menadžer
Nevladine udruge			
Lokalne i međunarodne udruge za zaštitu ptica, lokalne ekološke udruge	Internetska stranica Odgovori na pitanja i pritužbe	Cijelo vrijeme trajanja projekta	Projektni menadžer Stručnjak za zaštitu okoliša 'Stručnjak za uključivanje dionika'
Mediji			
Lokalni	Internetska stranica Odgovori na upite medija Redovite informacije o razvoju projekta (objave za medije) Intervjui	Cijelo vrijeme trajanja projekta	Projektni menadžer i/ili 'stručnjak za uključivanje dionika' Stručnjak za zaštitu okoliša Menadžment
Nacionalni	Internetska stranica Odgovori na upite medija Redovite informacije o razvoju projekta (objave za medije) Intervjui Brifinzi	Cijelo vrijeme trajanja projekta	Projektni menadžer i/ili 'stručnjak za uključivanje dionika' Stručnjak za zaštitu okoliša Menadžment
Međunarodne financijske institucije	Konzultativni sastanci po potrebi Razmjena informacija i dokumenata Službena korespondencija o projektu	Stalna komunikacija – u skladu s ugovorom o najmu i Okolišnim i društvenim akcijskim planom (eng. <i>Environmental and Social Action Plan</i>)	Menadžment

6. RESURSI I ODGOVORNOSTI

Nositelj projekta je nositelj cjelokupne odgovornosti za uključivanje dionika. Imenovana je osoba - Stručnjak za uključivanje dionika koja je odgovorna za primjenu i ažuriranje postojećeg Plana uključivanja dionika, komunikaciju s dionicima i projektnim timom (vezano za rasporede, tehnička i administrativna pitanja) te proceduru za podnošenje žalbi. Odgovornosti stručnjaka za uključivanje dionika su sljedeće:

- Izrada politika uključivanja dionika i podnošenja pritužbi te predložaka za podnošenje pritužbi
- Vođenje i redovito ažuriranje baze podataka pritužbi
- Izradu mini planova uključivanja dionika za svaku fazu projekta te ažuriranje informacija o dionicima, kanalima i načinima komunikacije, aktivnostima i rokovima za njihovo provođenje
- Praćenje i identifikaciju potreba i očekivanja lokalne zajednice, evaluacija potreba i očekivanja te davanje prijedloga kako ispuniti razumna očekivanja i potrebe
- Izradu Plana ulaganja u zajednicu za uspješno upravljanje pojedinim potrebama zajednice, osim izravnih doprinosa (plaćanja u gradske proračune u skladu sa zakonskim obavezama)
- Kontinuirano izvještavanje menadžmenta o rezultatima evaluacije pritužbi i davanje prijedloga za daljnje potrebne aktivnosti
- Redovito ažuriranje Plana uključivanja dionika
- Izrada godišnjih izvještaja okolišnih i društvenih izvještaja o okolišnim društvenim, zdravstvenim i sigurnosnim učincima te statusu pritužbi i poduzetim aktivnostima za njihovo ublažavanje

Ostale odgovornosti mogu obuhvaćati:

- Izradu koncepta i sadržaja internetske stranice i njeno redovito ažuriranje
- Upravljanje društvenim mrežama
- Priprema koncepta i sadržaja brošure
- Priprema prezentacija projekta i njihovo ažuriranje
- Priprema liste pitanja i odgovora i njezino ažuriranje
- Kontinuirani odnosi s medijima i praćenje medijskih sadržaja

7. KAKO UPRAVLJATI PRITUŽBAMA?

Prema [Smjernicama EBRD-a za upravljanje žalbama](#) "klijent mora postati svjestan zabrinutosti dionika i pravovremeno odgovoriti na njih. U tu svrhu, klijent će uspostaviti mehanizam za žalbe, proces ili procedure za primanje pritužbi i zabrinutosti dionika vezano za njegove okolišne i društvene učinke te njihovo rješavanje. Žalbeni mehanizam mora biti prilagođen rizicima i potencijalnim negativnim utjecajima projekta".

Ako se učinkovito provodi i kontinuirano poboljšava, mehanizam za pritužbe je alternativa rješavanju sporova. Međutim, ako dionik nije zadovoljan načinom rješavanja njegove pritužbe, uvijek se može žaliti nadležnim tijelima i/ili pokrenuti postupak pred pravosuđem. Kao što je navedeno u Smjernicama, iskustvo pokazuje da se značajan broj pritužbi temelji na nesporazumima i da se takve pritužbe mogu izbjeći ili umanjiti dosljednim uključivanjem zaposlenika i zajednica. "Uključivanje također pomaže u tome da pojedina zabrinutost zajednice ili zaposlenika ne preraste u žalbu."

7.1. Praktična primjena žalbenog postupka - korak po korak

Koraci u razvoju procedure prilagođeni za potrebe vjetrolektrana ZD2P i ZD3P i opisani kako slijedi:

Koraci	Aktivnosti
Korak broj 1	Usmene ili pisane pritužbe i zabrinutosti upisuju se u Obrazac na pritužbe koji je dostupan na internetskoj stranici i/ili u lokalnoj zajednici za stanovnike koji nemaju pristup internetu – 'kutije za žalbe' u lokalnoj zajednici i na lokacijama vjetrolektrana. Primjer obrasca (ažuriran za potrebe projekta) dostupan je poglavlju 7.2. ovog Plana. Primjer preporučene baze podataka EBRD-a dostupan je u poglavlju 7.3.
Korak broj 2	Stručnjak za uključivanje dionika će službeno potvrditi primitak pritužbe u roku od 24 sata, a najkasnije u roku od 36 sati. Ako je pritužba primljena poštom ili u 'kutiju za žalbe', potvrda o primitku poslat će se e-poštom ili poštom. Ako je pritužba primljena usmeno, telefonom ili u razgovoru, bit će zatraženi kontakt podaci i potvrda o primitku poslana željenim sredstvom komunikacije. Ako pritužba (zabrinutost) nije pravilno shvaćena, zatražit će se dodatne informacije i/ili pojašnjenje. Ovaj postupak treba biti što jednostavniji i što brži, jer pomaže u izgradnji odnosa povjerenja. Svi se podaci odmah unose Bazu podataka pritužbi.
Korak broj 3	Stručnjak za uključivanje dionika evaluira i prioritizira pritužbe i zabrinutosti. O ozbiljnim pritužbama (zabrinutostima) će odmah informirati menadžment. Neovisno o tome, sve se pritužbe mora istražiti i na njih odgovoriti na primjeren način, u maksimalnom roku od 20 radnih dana, a po mogućnosti i mnogo ranije.
Korak broj 4	Stručnjak za uključivanje dionika redovito će redovito ažurirati (kvartalno ili dvaput godišnje) pristigle pritužbe i poduzete aktivnosti (naučene lekcije), te predlagati mjere za poboljšanje.

7.2. Obrazac za pritužbe za ZD2P i ZD3P

Obrazac je prilagođen za potrebe vjetroelektrana ZD2P i ZD3P. Primjer obrasca za pritužbe dan je u Prilogu 8.2.

Internetska stranica

Ime

Prezime

E-adresa

Broj telefona / mobitel

- Slažem se da se osobni podaci navedi u ovom obrascu koriste u svrhu podnošenja i obrade moje pritužbe¹²
- Želim ostati anonimna/na

Opis incidenta / zabrinutosti / pritužbe / problema

Što se dogodilo?

Kada se dogodilo?

Gdje se dogodilo?

Kome se dogodilo?

Je li bilo neposredne štete?

Može li to dovesti do ozbiljnog utjecaja na ljude i prirodu?

Koje su/mogu biti moguće posljedice?

Što bi trebalo poduzeti da se riješi pritužba / problem?

Tiskana forma

Ime

Prezime

E-adresa

Broj telefona / mobitel

- Slažem se da se osobni podaci navedi u ovom obrascu koriste u svrhu podnošenja i obrade moje pritužbe¹³
- Želim ostati anonimna/na

Opis incidenta / zabrinutosti / pritužbe / problema

Što se dogodilo?

Kada se dogodilo?

Gdje se dogodilo?

¹² Sukladno zahtjevima GDPR-a

¹³ Sukladno zahtjevima GDPR-a

Kome se dogodilo?
 Je li bilo neposredne štete?
 Može li to dovesti do ozbiljnog utjecaja na ljude i prirodu?
 Koje su/mogu biti moguće posljedice?

Što bi trebalo poduzeti da se riješi pritužba / problem?

Datum

Potpis

7.3. Elementi baze podataka

Baza podataka treba imati sljedeće stavke u Excelu ili nekom drugom formatu koja je usklađena s detaljnim opisom procedure (praktična korak po korak primjena žalbenog postupka) u poglavlju 7.3 za davanje žalbe u obliku:

- Ime
- Prezime
- E-mail
- Broj telefona
- Datum primitka problema / pitanja / zabrinutosti / incidenta
- Način podnošenja zabrinutosti / pitanja / zabrinutosti / incidenta (telefon, osobno, e-mail, neki drugi način, koji?)
- Potvrda o primitku poslana je u 24 / 48 / 36 sati / neko drugo vrijeme?
- Opis incidenta (Što se dogodilo? Kada se dogodilo? Gdje se dogodilo? Kome se dogodilo? Je li bilo neposredne štete? Može li dovesti do ozbiljnog utjecaja na ljude i prirodu? Koje su/mogle biti moguće posljedice?)
- Tko je preuzeo odgovornost za rješavanje problema / pitanja / zabrinutosti / incidenta?
- Odgovor na problem / pitanje / zabrinutost / incident?
- Problem / pitanje / zabrinutost / incident zahtijeva korektivne radnje (da / ne)
- Ako je odgovor potvrđan, koje su korektivne radnje poduzete?

Primjer baze podataka za vođenje pritužbi koju će se prilagoditi za potrebe vjetroelektrana ZD2P i ZDP3 sukladno informatičkim i programskim mogućnostima.

Annex Vb - Grievance mechanism DB GDB_version2_template11 03 2011 [Read-Only] [Compatibility Mode]															
Description of the problem															
Initiator				Person delegated to address in SSW/DPI				Problem							
Settlement	Type of the problem	Name	Date	Phone number	Name	Phone number	Others comment	Number	Description of the problem	Responsible department	Responsible person	Actions to be done	Due date	Results of the intervention	Closing date of the issue

Izvor: EBRD Guidance Note on Grievance Management, 2012

8. DODATAK

8.1. Kontakti

Operatori	
Operator prijenosnog sustava	Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. Kupska 4, 10000 Zagreb Tel.: +385 1 45 45 111 www.hops.hr
Ugovorna strana PPA-a i tržište električne energije	
Axpo solutions AG	Axpo Holding AG Parkstrasse 23, 5401 Baden, Schweiz Tel.: +41 56 200 41 10 www.axpo.com
Hrvatski operator tržišta energije	Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. Ulica grada Vukovara 284, 10000 Zagreb Tel.: +385 1 63 06 700 www.hrote.hr
Administrative Stakeholders	
Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Ulica Republike Austrije 20 10000 Zagreb Tel.: +385 1 3782 444 https://mpgi.gov.hr/en
Hrvatska energetska regulatorna agencija	Hrvatska energetska regulatorna agencija Ulica grada Vukovara 14 10000 Zagreb Tel.: +385 1 6323 777 https://hera.hr
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Radnička cesta 80, 10000 Zagreb Tel.: +385 1 3717 111 https://mingor.gov.hr
Ministarstvo poljoprivrede	Ministarstvo poljoprivrede Ulica grada Vukovara 78 10000 Zagreb Tel.: +385 1 6106 111 https://poljoprivreda.gov.hr/

Državni inspektorat Republike Hrvatske	Državni inspektorat Republike Hrvatske Šubićeva 29 10000 Zagreb Tel.: +385 1 2375 100 https://dirh.gov.hr/
Lokalna tijela vlasti	Grad Obrovac Trg dr. Franje Tuđmana 1, 23450 Obrovac Tel.: +385 23 689 056 https://www.obrovac.hr Grad Benkovac Šetalište kneza Branimira 12. 23420 Benkovac Tel.: +385 23 684 880 https://www.benkovac.hr
Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo	Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo Ulica grada Vukovara 284 10 000 Zagreb Tel.: +385 1 2369 300 https://www.ccaa.hr/
Hrvatske šume	Hrvatske šume d.o.o. Ulica kneza Branimira 1 23000 Zadar Tel.: +385 23 250 509 https://www.hrsume.hr/
Županijska uprava za ceste Zadarske županije	Županijska uprava za ceste Zadarske županije Zrinsko Frankopanska 10/2 10000 Zagreb Tel.: +385 1 4804 111 https://www.zuc-zadar.hr/
Policija	Policijske postaje u Zadarskoj županiji
Vatrogasci	Vatrogasne postrojbe u Zadarskoj županiji
Nevladine udruge	
Lokalne i međunarodne udruge za zaštitu ptica	Udruga BIOM Čazmanska 2, 10000 Zagreb Tel:01/5515-324 https://www.biom.hr/
Lokalne okolišne udruge	EKO-Zadar Udruga Pčelara Vrisak Planinarsko društvo Belveder Ekološka udruga Zrmanja Zavičajni klub Janko Mltrović

Organizacijski dionici	
<p> Građevinske tvrtke Transportne tvrtke Isporučitelji opreme </p>	<p> Građevinske radove, nabavu opreme i usluge transporta izvodit će renomirane tvrtke s iskustvom u ovakvim poslovima odabrane na natječajima. </p> <p> Vjetroagregate ove će isporučiti Nordex. Rasklopnu opremu za visokonaponske i srednjenaponske trafostanice isporučuje ABB. Glavni energetska transformator isporučuje Končar D&ST. Dostavu opreme organizirat će renomirane transportne tvrtke. </p>
Zajmodavci	
<p>Međunarodne financijske institucije</p>	<p> EBRD European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) www.ebrd.com </p>

8.2. Primjer obrasca za davanje pritužbi

OBRAZAC ZA PRITUŽBE

Broj pritužbe: _____

Puno ime i prezime	Ime: _____
	Prezime: _____

☐ Suglasan/na sam da se osobni podaci navedeni u ovom obrascu koriste u svrhu podnošenja i obrade moje pritužbe ¹

☐ Želim ostati anonimna/na

Kontakt podaci Molimo navedite kako Vas možemo kontaktirati	Telefon: _____
	Adresa: _____
	E-mail: _____
Opis incidenta / zabrinutosti / pritužbe / problema Što se dogodilo? Kada se dogodilo? Gdje se dogodilo? Kome se dogodilo? Je li bilo neposredne štete? Može li to dovesti do ozbiljnog utjecaja na ljude i prirodu? Koje su/mogu biti moguće posljedice?	
Što bi trebalo poduzeti da se riješi pritužba / problem?	

Datum: _____

Potpis: _____

Obrazac vratite na:

Tvrtka: _____, Adresa: _____

e-mail: _____

¹ Sukladno zahtjevima GDPR-a